

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Ghindă Ion Ion, născut la 03.09.1981, originar și domiciliat în mun. Chișinău, com. Băcioi, str. A. Corobceanu 35.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 13.01.2015 - 15.06.2015;

instanța de apel: 16.07.2015 - 24.09.2015;

instanța de recurs: 24.11.2015 - 22.03.2016.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău, din 15 iunie 2015, Ghindă Ion a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 34 alin. (2) lit. b), art. 82 alin. (2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 30 noiembrie 2014, aproximativ la ora 20:55, Ghindă Ion, aflându-se în apropierea blocului locativ nr. 61 din str. Alecu Russo, mun. Chișinău, având drept scop sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea feței cet. Levco-Gușan Doina și în mod deschis a sustras din buzunarul stâng din față de la blugii cu care era îmbrăcată un telefon mobil de model „Motorola” la prețul de 1 000 lei, în care activa cartela SIM cu nr. 079994475, ulterior mușcând-o pe cet. Levco-Gușan Doina de mâna dreaptă și cauzându-i dureri fizice, i-a sustras din mână telefonul mobil de model „Samsung” cu nr. IMEI 357530037775165, la prețul de 1 000 lei, în care activa cartela SIM cu nr. 060979429, cu care de la locul comiterii infracțiunii s-a ascuns, cauzându-i părții vătămate Levco-Gușan Doina o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 2 000 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apel în termen inculpatul Ghindă Ion și avocații acestuia Cobzac Gheorghe și Chișca Maxim.

3.1. Inculpatul Ghinda Ion, a solicitat casarea sentinței cu calificarea acțiunilor sale de la art. 187 alin. (2) lit. e) f) Cod penal, la art. 187 alin. (1) Cod penal și

încetarea cauzei penale în baza art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, luându-se în considerație că, partea vătămată a depus o cerere în acest sens.

3.2. Avocatul Gheorghe Cobzac în numele lui Ghindă I., a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunile inculpatului Ghinda I., să fie calificate conform art. 187 alin. (1) Cod penal și dispunerea încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

În susținerea apelului apărătorul a invocat că, instanța de judecată nu a luat în considerație declarațiile martorilor și a părții vătămate, care au recunoscut că la urmărirea penală au dat declarații necorespunzătoare adevărului, pe motiv că erau în stare de ebrietate avansată și au semnat nefiind atenți la cuvintele scrise și fixate.

Totodată, a specificat că, în sentință, instanța a indicat că, apreciază critic declarațiile părții vătămate date în cadrul cercetării judecătorești și i-a în considerație declarațiile date de către partea vătămată în cadrul urmăririi penale. Această poziție a instanței, apărarea a considerat-o neîntemeiată, deoarece în declarațiile date la urmărirea penală partea vătămată a declarat că inculpatul a aplicat violență față de aceasta adică a lovit-o cu palma și ea a căzut jos, apoi în cadrul cercetării judecătorești partea vătămată a declarat că inculpatul nu a aplicat violență, dar pur și simplu i-a luat telefoanele.

Totodată, avocatul apelant a menționat că, instanța de judecată la emiterea sentinței și-a bazat soluția pe declarațiile martorului Taran A., care în primul rând nu a văzut când s-a petrecut incidentul, iar circumstanțele cazului le-a descris doar din declarațiile părții vătămate care a recunoscut în fața instanței că, la poliție a dat declarații necorespunzătoare. La fel, avocatul nu a fost de acord că, instanța a luat în considerație doar parțial declarațiile martorului Tărîț V., lucrător al INP, care s-a prezentat la locul incidentului după ce a fost făcută chemarea și care a declarat că a văzut hemoragie la partea vătămată însă din ce regiune nu poate spune.

La fel a invocat argumentul că, instanța nu a luat în considerație că inculpatul nu ducea o gospodărie comună cu partea vătămată și nu au bunuri comune, fără a motiva această expunere. Toate probele din dosar confirmă faptul, că partea vătămată și inculpatul locuiesc împreună în căsătorie civilă.

3.3. Avocatul Maxim Chișca în numele inculpatului Ghindă I., a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate conform art. 187 alin. (1) Cod penal și dispunerea încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

În susținerea apelului apărătorul a invocat că, sentința este neîntemeiată și nefondată, statuându-se la baza emiterii acesteia lipsa cercetării obiective, complete și sub toate aspectele, ceea ce ar fi asigurat examinarea circumstanțelor cu valoare juridică și a probelor pertinente cu toate calitățile și semnele lor, examinarea tuturor versiunilor obiectiv posibile, care determină direcția activității probatorie și exclude unilateralismul și subiectivismul în cadrul procesual de probațiune.

Totodată, avocatul a invocat că, în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă a infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015, au fost admise apelurile declarate de către inculpatul Ghindă I. și avocații acestuia, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

- Ghindă Ion, a fost declarat vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal și conform art. 109 Cod penal, a încetat procesul penal în legătură cu împăcarea părților.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut dispozițiile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii contestate în baza probelor examinate în prima instanță, conform materialelor cauzei penale și oricăror noi probe prezentate instanței de apel.

4.1. În aceasta ordine de idei instanța de apel a menționat, că analizând în ansamblu probele administrate din punct de vedere a pertinentei și concludenței găsește că, în faptele lui Ghindă I., nu se regăsește semnul calificativ prevăzut la art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal *„cu cauzare de daune în proporții considerabile”*, ori partea vătămată Levco-Gușan D., concretizându-și poziția în acest sens a declarat că inițial a indicat suma de 2 000 lei, ca fiind considerabilă la propunerea polițiștilor și din motiv că, la momentul depunerii plângerii la poliție de către ea nu era înțeles sensul cuvântului *„pagubă considerabilă”*.

Instanța de apel reeșind din faptul că Levco-Gușan D., avea loc de muncă la momentul comiterii sustragerii de bunuri, nu are persoane la întreținere, și-a expus poziția prin care a concretizat că suma de 2 000 lei, pentru ea nu este o daună în proporții considerabile, astfel acceptând poziția ei în acest sens a considerat necesar a exclude din învinuire semnul calificativ *„cu cauzare de daune în proporții considerabile”*.

Cu referire la semnul calificativ prevăzut la art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal - jaful, adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane „cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei ori cu amenințarea aplicării unei asemenea violențe”*, instanța de apel a reiterat, că nu sa dovedit ca Ghindă I., să fi aplicat acțiuni de violență față de Levco-Gușan D.

Deși inițial la poliție atât partea vătămată Levco-Gușan D. cât și martora Butuc Iu., au arătat asupra faptului aplicării de către Ghindă I. a violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea ei, ulterior ambele în instanța de judecată sub jurământ au declarat că Ghindă I., nu a aplicat careva violență față de Levco-Gușan D.

Astfel, instanța de apel a indicat că, în cadrul ședinței de judecată din 23 martie 2015 (*f.d. 154-156*), partea vătămată Levco-Gușan D., a declarat că la momentul sustragerii telefoanelor nu a fost lovită de către Ghindă I. și nu a fost mușcată, la poliție a spus acest lucru fiind supărată pe Ghindă I., de aceea a refuzat examinarea medico-legală.

Astfel instanța de apel, coraportând probele de la ancheta penală cu cele administrate în instanță a luat ca bază cele verificate în cadrul ședinței de judecată, probele administrate la faza de urmărire penală în aspectul aprecierii și calificării

conform semnelor calificative prevăzute la art. 187 alin. (2) lit. e) și a) Cod penal, le-a respins ca fiind neconcludente și care nu coroborează cu celelalte probe.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că, învinuirea conform art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, adusă lui Ghindă I., se baza doar pe declarațiile părții vătămate și martorului Butuc Iu., date în cadrul urmăririi penale preliminare, declarații de la care au renunțat în instanța de judecată. Partea vătămată Levco-Gușan D., a refuzat a fi supusă examinării medico-legale, atât ea cât și martora Butuc Iu., erau în stare de ebrietate la momentul comiterii crimei și astfel aceste declarații date imediat după cele întâmplute au fost apreciate critic și au fost respinse de către instanța de apel ca fiind neveridice și din considerent că Levco-Gușan D., a insistat că a dat aceste declarații fiind supărată pe Ghindă I., apoi necitindu-le le-a contrasemnat, iar Butuc Iu., a susținut că a făcut declarații în baza depozițiilor făcute de Levco-Gușan D. și respectiv nu le-a citit la contrasemnare.

Martorii Tărîț V., Taran A., nu au fost martori oculari faptelor întâmplute și au dat declarații din spusele părții vătămate astfel, instanța de apel nu le-a găsit ca având careva importanță în aprecierea semnului calificativ: *de aplicare de violență*.

Astfel, instanța de apel a conchis că, la baza sentinței de condamanre a lui Ghindă I., conform art. 187 alin. (2) lit. e) și f) Cod penal, nu pot fi puse probe îndoielnice și contradictorii sub aspectul încadrării faptelor infracționale conform indicilor de calificare „*sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viață și sănătatea persoanei și cu cauzare de daune în proporții considerabile*” și a încadrat acțiunile inculpatului conform art. 187 alin. (1) Cod penal - *jaful, sustragerea deschisă a bunurilor altei personae*.

Așadar, instanța de apel a menționat că, la judecarea cauzei a fost constatată cu certitudine vinovăția inculpatului Ghindă I., în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin. (1) Cod penal, probate prin declarațiile părții vătămate, materialele dosarului, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, acțiunile inculpatului în urma recalificate din art. 187 alin. (2) lit. e) și f) în art. 187 alin. (1) Cod penal și conform art. 109 Cod penal și 332 alin. (1) prin prisma art. 285 alin. (1) Cod de procedură penală, a încetat cauza penală în legătură cu împăcarea părților.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, prin care solicită casarea deciziei și menținerea sentinței.

Procurorul, în susținerea recursului declarat, a invocat temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, menționând că decizia este neîntemeiată, deoarece nu este indicat nici un motiv plauzibil care ar combate sau ar indica că în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Totodată, recurentul menționează că, instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probele aduse de acuzare, mai mult ca atât acestea nu au fost puse la îndoială de către partea apărării.

6. Verificând argumentele invocate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost găsit admis.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit, concluzionează că la argumentarea soluției, instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, acordând o valoare primară probelor care, în opinia instanței, demonstrează vinovăția inculpatului Ghindă Ion, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal, în detrimentul celor aduse de partea acuzării, încetând procesul penal în legătură cu împăcarea părților.

Astfel, Colegiul penal lărgit, reiterează că, este neclară poziția instanței de apel cu privire la aprecierea declarațiilor părții vătămate Levco-Gușan D., din instanța de judecată, prin care ultima își schimbă declarațiile în favoarea inculpatului, menționând că deja inculpatul nu a aplicat violența fizică asupra ei și prejudiciul cauzat ei nu este considerabil, și mai mult ca atât i-a întors telefoanele înapoi.

În acest sens, Colegiul penal lărgit, indică că instanța de apel a constatat că, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (1) Cod penal, în urma faptului că, partea vătămată și-a schimbat declarațiile, menționând că prejudiciul cauzat de către inculpat nu este considerabil și a încetat procesul penal în legătură cu împăcarea părților.

Astfel, Colegiul penal lărgit, constată că instanța de apel în mod eronat și nemotivat a luat în considerare la învinuirea inculpatului anume, declarațiile părții vătămate cât și a martorului Godoroja Alina, date în cadrul cercetării judecătorești și nu cele date la etapa de urmărire penală, care în coroborare cu celelalte probe administrate în procesul penal, demonstrează pe deplin vina inculpatului pentru infracțiunea imputată și anume, jaful, *adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru sănătatea persoanei, cu*

cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiunea prevăzută de art. 187 alin. (2) Cod penal.

Or, în situația când persoana își schimbă declarațiile, instanța de judecată avea obligația prevăzută de art. 314 alin. (1), 368 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală și explicațiilor date la pct. 34 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție „Privind sentința judecătorească” nr. 5 din 19.06.2006, de a cerceta toate depozițiile date, să clarifice motivele schimbării lor și, în urma cercetării lor, în cumul cu alte probe administrate în cauză, să le aprecieze în mod corespunzător.

Totodată, instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (6) Cod de procedura penală care prevede că, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Colegiul penal lărgit reține prin prisma jurisprudenței CEDO (cauza Dan contra Republicii Moldova, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 05 iulie 2011, nr. 8999/07, art. 6 parag. 1) că „... cei care au responsabilitatea de a decide vinovăția sau nevinovăția unui acuzat ar trebui, în principiu, să fie în măsură să audieze martorii în persoană și să evalueze credibilitatea lor. Evaluarea credibilității unui martor este o sarcină complexă, care, de obicei, nu se poate realiza printr-o simpla citire a cuvintelor sale înregistrate.”

Așadar, instanța de apel a avut obligațiunea de a interoga pe viu partea vătămată și martorii care și-au schimbat declarațiile. Mai mult ca atât organul de urmărire penală a emis o ordonanță privind pornirea urmăririi penale cu privire la prezentarea cu bună știință a declarațiilor mincinoase depuse în cadrul cercetării judecătorești sub jurământ de către partea vătămată, Levco-Gușan D. (*f.d. 218, vol. II*), cât și una pe numele martorului Godoroja Alina (*f.d. 216, vol. II*).

Totodată, Colegiul penal lărgit reiterează că, instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile martorilor Taran Ion (*f.d. 15, vol. I*), Godoroja Alina (*f.d. 14, vol. I*), Butuc Iulia (*f.d. 17-18, vol. I*), Tarîț Vladislav. (*f.d. 213, vol. I*), nu a contrapus acestea cu declarațiile primare ale părții vătămate și prin prisma acestora să aprecieze veridicitatea ultimelor declarații date de partea vătămată. Plus la toate instanța de judecată selectiv menționează în motivarea deciziei din 24 septembrie 2015, declarațiile atât a martorilor cât și a părților vătămate, fapt care contravine legislației în vigoare.

Ca urmare, probele enunțate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature, care nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Instanța de recurs consideră că, prima instanță corect, în cadrul cercetării judecătorești, a dat o apreciere critică declarațiilor depuse în cadrul cercetării judecătorești de către partea vătămată Levco-Gușan D., cât și de martorul Godoroja Alina, și a luat în considerare declarațiile acestora date la etapa de urmărire penală, din motiv că în coroborare cu celelalte probe administrate în procesul penal, demonstrează pe deplin vina inculpatului pentru infracțiunea imputată.

Astfel, în urma celor relatate supra Colegiul penal lărgit consideră că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, astfel corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În consecință, conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul și stabilind prezența temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, urmează să caseze hotărârea instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui *Ghindă Ion Ion*, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 15 iunie 2015, prin care:

- *Ghindă Ion* a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 34 alin. (2) lit. b), art. 82 alin. (2) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 5 ani, fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei de calculat din momentul reținerii.

A include în termenul executării pedepsei perioada aflării sub arest din 12 decembrie 2014 până la 24 septembrie 2015.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată integral la **13 aprilie 2016.**

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu